

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
 Hat hóra . . . . 5.— Pengő
 Három hóra . . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és velünk összeköttetésben álló hirdető Irodák árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSEK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSEK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket és a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kérjük küldeni
 Felelős lapkiadó: HORATSIK PÁL

A gyáripari munkásság keresete

Írta: Dr. LAKY DEZSŐ
 műegyet. tanár, orsz. gyűl. képviselő

Vitathatatlan, hogy a magyar gazdaságban a vezető-szerep ma is a mezőgazdaságé. A mezőgazdaság az a vezérlő csillag, amely körül, mint a naprendszerben a Nap körül, a többi bolygó mozog, kering. Az sem kétséges azonban, hogy ezek közül a bolygók közül mind hatalmasabb és erősebb fénykéve vetődik, sugárzik ki az ipar megnyilvánulásaiából.

Azok a számok, amelyeket a népszámlálások egymás után következő számsoraiból tudunk egymás mellé állítani, világosan megmutatják azt az egyre növekvő jelentőséget, amelyet az ipar tölt be népünk foglalkoztatásában. Ha egyetlen hivatkozom arra, hogy 1920-ban a mezőgazdasági népesség száma 4,450 000 fő volt és ez a szám tíz év leforgása alatt csupán négy és fél millióra növekedett s másfelől telhivom a figyelmet arra, hogy ugyanezen tíz év alatt az ipari népesség tömege 1,520,000 főről csaknem 1 millió kilencszáz ezre emelkedett, — kerek számban 360 000 fővel lett nagyobb — akkor, a valóságban, már rámutattam arra a rendkívüli átalakulásra, amely gazdasági életünkben e tíz év alatt lepergett. Ha valaki azt mondja, hogy a mezőgazdasági népesség 1930-ban «még» az egész lakosság 52 százaléka volt, másrészt hivatkozik arra, hogy az ipari népesség arányszáma ma «már» 22 százalék volt, akkor jó nyomon jár és különösképpen akkor teszi ezt, ha a «már» és a «még» szavaknak különös jelentőséget tulajdonít. Az sem kétséges, hogy azoknak az ellensúlyozó hatásoknak ellenére, amelyek a Magyar Szentkorona birtokállományába visszakerült területek eltérő foglalkozási felépítéséből kifolyólag mutatkoznak, a következő népszámlálás még jelentősebb arányúnak fogja mutatni Magyarországi ipari népességét.

Felmerül az a kérdés, vajjon a magasabb társadalmi érdekek szemtségéből lehet-e kívánatosnak tartani ezt a fejlődést, aminek az a nyitja, hogy a mezőgazdaság népfeleslegéből szivott és sziv ezután is magához széles néprétegeket az ipar munkaalkalmakat teremtő munkapiaca.

Ezt a kérdést legegyszerűbben

talán úgy tudom megvilágítani, ha azt teszem vizsgálat tárgyává, vajjon az a mezőgazdasági foglalkozásból, a faluról a városba, az ipari műhelybe vándorolt egyén aki kiszakadt megszokott életmiliójából, kap-e valóban jobb megélhetést az ipar vállalataiban, olyant, amely egyúttal alkalmas arra is, hogy kárpótolja őt a foglalkozáscsere sokszor csak igen nehezen érzékelhető hátrányaiért.

A magyar gyáripari statisztika szerint 1938-ban egy gyáripari munkás keresete 1200 pengő volt. Ezt a keresményt meglehetősen nagy térköz választja el attól a keresménytől, amely a mezőgazdasági munkásságnak natural és pénzjavarokban összefonódó, de végső eredményben, mégis csak kisebb keresményre gyanánt mutatkozik. De rá kell mutatnom arra az esetleges ellenvetésre, amely arra támaszkodnék, vajjon ez az aránylag tisztességes munkabér, amely valóságban, persze talán mégsem elég, rosszul alakult az előző idők munkabéréhez képest. Hiszen a korábbi konjunktúra korszakában — az 1926—29-es évek folyamán a gyáripari munkásság munkabére nagyobb volt mint 1200 pengő, s körülbelül 1300—1400 pengő között mozgott annak névleges értéke.

Hibát követnék el, ha nem hívnám fel a közfigyelmet arra, hogy itt olyan mozzanatok húzódnak meg a háttérben, amelyeknek hatását észre kell vennünk, amikor ezt a fontos kérdést a vizsgálat görcsöve alá vesszük. Mert 1938-ban sok-ezerrel több munkáskész talált foglalkoztatást a gyáripari műhelyekben, mint 1928-tól táján s közöttük nagyon sok volt olyan, aki még nem szakmunkás. Ezeknek a munkásoknak a kisebb bére, s másrészt a nő munkásoké volt az az erő, amely végül is letompította a gyáripari munkásság keresményét az előbb említett nivóra. Amikor ezt a kérdést vizsgálom, nem mulasztatom el a figyelmet még arra is felhívni, hogy az összehasonlításnál döntő súllyal esik latba az, hogy hála a kormány erélyes és jól átgondolt intézkedéseinek, ahhoz az árnívóhoz képest, amelyet joggal kifogásoltak a mult konjunktúra idején, az árnívó manapság 15 százalékkal alacsonyabb. Ennek következtében a reál-munkabér a nominálbérről szemben 1938-ban is legalább akkora volt, mint 10 évvel ezelőtt.

A több és jobban fizetett munkásság tehát az, amit elsősorban az iparnak köszön az egész magyar gazdasági élet.

Miért üresek a falusi bölcsők

Ezt az érdekes cikket a Községi Közlönyből helyi vonatkozásai miatt vetjük át.

Az a korlátlan végrendekezési jog, amely hazánkban a törpe- és kisbirtokost egyéni ingatlan vagyona felett megilleti, a kisbirtoknok parányokig menő vezetésére a dárabok elosztásához vezet, mert a parcelláminimium megkötése nálunk még ismeretlen.

A földnek szétdarabolása legtöbb esetben anyagi erőtlenséget von maga után. Az „egyke” éppen azért divatos, hogy hisz eseten minél kevesebb legyen az osztóköz. A szaporaság megatálása — a falusi bölcsők sztrájkja — nemzeti létünk veszélyeztetésénél is inkább, mert a körményező államokban nagyobb a népszaporaság.

Kíváncsúak tehát, hogy egyebek között az általános örököségi jogtól eltérő külön örökjogot vezessünk be a földbirtokra nézve, mely a korlátlan végrendekezési jogosultságot kimért korlátok közé szorítja és egészebb alapsra fekteti örökjogi intézményünket. A gazdasági élet és a jogfejődés között kölcsönhatás van, ami annyit jelent, hogy a gazdasági élet fejlődése maga után vonja a jogi élet fejlődését is. A gazdasági élet állandóan hullámzó mozgását nyomon kell követnie a magyar jogalkotásnak. Ha az ingatlan vagyon feletti minden korlátot nélkülöző teljes rendelkezési jog megmarad továbbra is, úgy a falusi bölcsők sztrájkja nem fog megszűnni, ami annyit jelent, hogy

hazánk sok vidékén nem lesz ifjúság, mely átvenné a munkát és szerepeit az öregedő nemzedéktől.

Sokgyermekes családnoknál látjuk, hogy a földből, amelyből az apa még meg tud élni, halála után a fiúk és unokák már megélni nem tudnak, mert kevés a föld és az is több darabra oszlik. A földnek szétmállása eleni védekezés — az „egyke” nevén — társadalmi bomlás jele. Ezért van szükség mindeokire kiterjedő hatályú, birtokminimiumot védő törvényre, hogy a falu ki ne merüljön, mert a falu enéptelenedésének forrása az egyenlő örökjog, mely a földet apró parcellákra szabadja meggyőződésünk, hogy a törzsröklési rendnek bevezetése újat lenné a születési korlátozásnak.

A patrimonialis hagyatékek védelme és egyszerűen tartása a kifejtettek alapján döntő jelentőségű! A törzsröklési intézménye, egyszerűen tartani a patrimonialis hagyatékat, növegni a népszaporaságot. Szükség van tehát szétosztási tilalomra! A mezőgazdálkodás gyakorlati kívánalma is megköveteli ezt. A szétaraboló törpebirtok a gondnak, szűkegnek és elégedetlenségnek állandó forrása. Látjuk tehát, hogy vezet a végrendekezési szabadság, ingatlan hagyatékek esetén az egyenlő jogi doktrínának hajzólése, a földnek az örökösök között egyenlő mértékben való felosztása. A rendelkezési szabadság két ü feyver a nép kezében, mellyel önmagát sebi meg. A falu törpe- és kisbirtok-

külső látja, hogy a föld olj kevés, hogy csak egy családot képes eltartani, miért is csak egy gyermeket akar. A nép a törpebirtokon megéni nem tud, miért is vándorba vándorol. Azaz az egyéni szabadsággal, amellyel népünk szétarabolja földjét, voltaképpen kolonizációt kap a kezébe. Tehát nagyjelentőségű dolog a mező birtokok osztatlan átadásának kérdése. Összefüggésben áll gazdasági erőnkkel és gazdasági hatalmunkkal; ezért is fontos, hogy aki a közel jövőben földet kap az államtól, visseje el a kapott föld megkötését is, mert a földnek kötöttsége kimondottan családvédelmet jelent.

Az agrárörököségi rend problémája megoldás után kiáll, mert megdőbberő a magyar földbirtok elforgatócélússá. A probléma megoldásának a törzsröklés felé kell megindulni még akkor is, ha ez jogfejlesztésünk irányában látszólag erős törest is mutatna. It az ideje, hogy beálljuk, hogy a törpe- és kisbirtokok további elforgatócélússá nem teszi

lehetővé a termelés fokozását és a rendszeres gazdálkodást.

Sokszor halljuk, hogy a földek szétarabolását, orvoslja a tagosítás. A tagosítás nagymértékű végrehajtása, ha az összes rendelkezésre álló műszaki erők bevonásával történne, teljes mértékben orvosolná a bajokat. Sajnos, a tagosítás jelentősége még nem ment át eléggé a köztudatba. Pedig azt a szerri betegséget, amit a törpebirtokok végzetes eldarabolása jelent, csak tagosítás utján orvosolhatjuk a törzsröklési rend bevezetése mellett.

A magyar földnek eldaraboltságára vonatkozólag a körségi átlagok szomorú képet mutatnak. Sok magyar körségben egy-egy birtokok átlagos területe, 0,2—0,3 hektárral is kevesebb, és a legkevesebb szántóföld területe már 14 négyzetöl! Beszédés számok, amelyek leírása után nincs további mondani valónk.

FÖLDES GYULA

A határszéli forgalom szabályozása

A magyar szlovák határszéli forgalom szabályozása tárgyában március 13-án Pozsonyban kötött egyezmény f. hó 1-én életbe lépett.

Az egyezmény értelmében a határszéli terület mindkét oldalán évi leg 10 km. mély, de ott, ahol a szűkségek megkívánják, közbizonyosan kibővíthető 15 km. re. A határszéli utvonások vámmentek, vagy mellékutak. Határszéli utókormány csak olyan egyennek adható ki, aki hat hónap óta lakik a határkerületben, bűntényi, államrendészeti és jövedéki szempontból kifogástalan. Orvosok, állatorvosok és babák csupán egyhavi helybenlakást kötelesek igazolni.

Kétféle határszéli utókormány van. Azon föld, erdő, gyár- és bányászati jövedelmek, illetve jogi személyek feletti ügyvezetői részére, akik személyesen végzik üzemeik irányítását, olyan okmányt (birtokos utókormány) kaphatnak, melynek alapján a határt a megjelölt uton többször jogosultak átépíteni és birtokukon, vagy birtokukon egyfolytában hat napig időzni. A megyebirtokosok, azok családtagjai, cselédei és munkásai, továbbá az orvosok, babák szintén ilyen igazolványt kaphatnak. Fuvarosok és munkások a másik szerződő fél területén munkajogukat csak az illető országban érvényes munkavállalást szabályozó rendelkezések megfelelően gyakorolhatják. Egyes érvényes utókormány adható ki azoknak a határkerületbeli lakosoknak, akik orvosi bizonyítvány alapján a másik szerződő fél határkerületében levő fűrdőhelyet óhajják látogatni, a gyógyfürdőzések tartamára, továbbá azok számára, akik orvosi bizonyítvány alapján a másik szerződő fél határkerületében kórházba kívánják felvételt magukat, a kórházi kezelést tartamára, végül a határkerületi lakosok részére, akik a határvidéken halászati hivatászerűen foglalkoznak.

Akalmi utilap sűrűs cseleken egyes alkalmakra adható ki, pl. a másik országban lakó szülő, testvér, gyermek súlyos betegsége, házassága, vagy halála, bírói, rendőri, közjegyzői tárgyalás, értekezletre, vagy sűrűs mütét vagy étesvezélyes betegség céljából kívánja átépíteni a határt. 15 éven alü gyermekeknek, akik felnőtt hozzatartozóik kíséretében lépik át a határt, nem kell külön utókormány, ha nevük az illető határszéli utókormányra fel van jegyezve. Ez az okmány egyszeri jövés menésre érvényes és utajdonosa végcélján egyfolytában három napig tartózkodhat.

A határszéli utókormányval közeledők a határt — a vasúton és menetrend szerint közeledők szállítási eszközökön utazók kivételével — január és december hónapokban 7—18 óráig, február és novemberben 6—19 óráig, március, szeptember és októberben 5—20 óráig, április és augusztusban 4—20 óráig, május, június és júliusban 4—21 óráig léphetik át a határt. Ha a helyi viszonyok megkívánják, ezt módosítani is lehet.

Akik a határszéli forgalomban rendszere-

sített utókormányokkal rendelkeznek és munkájuk elvégzése céljából a másik szerződő fél területére mennek át, személyes szükségleteikre vámentesen élelmiszereket vihetnek át, mégpedig egy napra összesen legfeljebb három kilogram mennyiségben nyers, vagy egyszerűen elkészített hús, gabona őrleményt, vagy főzelékféléket, közönséges kenyert és pékáru, valamint legfeljebb két liter bor, továbbá saját fogyasztásra legfeljebb tíz szivar, vagy 25 cigarettát, vagy 50 gr. dohányt, használt, vagy a kereskedelemben szokásos burkolatokat, amelyek a jelen egyezményben szabályozott gazdasági forgalomban tekintve jövő árutak megöltve, illetve azokkal való megtöltés végett üresen visznek át és ugyanazon uton hoznak vissza. Az utókormányra bejegyzett gépjármű, gazdasági gépek, szerek, vonóállatok és aszerszámok, tehermennyük vámentesek. Megfelelő kis mennyiségben orvosi rendelés alapján kiadott gyógyszerek is vámentesen vihetők át. A kettévált gazdaságok terményei és állattenyésztési termékei szintén vámentesek, ugyancsak az elkelt vadak és olt fogott halak.

A csepeletlen gabona csak az aratási év szeptember 30-ig, morzsolatlan tengeri november 15-ig, a borspep, szőlő és must december végéig szállítható át.

A határkerületek lakosai személyes használatukra szolgáló tárgyakat kézműves által történő javítás, vagy átalakítás céljából a másik határkerületbe vám- és más közadómennyesen szállíthatják át, de azokat megjavításuk, vagy átalakításuk után az előjegyzési, vagy kikészítési eljárás érvényben levő feltételek mellett vissza kell szállítani. A házi barmok a kézművesek által való munkálattal azonos elbírálás alá esik. Rhaneműek előállításánál fe használt szöveteknek felolgozási forgalmában a vám és más köztartozás alól való mentesség az előállításhoz szükséges kellékanyagokra is kiterjed.

A munkások természetbeni járandóságai mindenkor csak a vámotlan szállíthatók át.

Közön engedély nélkül kis mennyiségben behozhatók és kivihetők oly mindennapi szükségleti tárgyak, melyeknek behozatala, vagy kivitele egyébként engedélyhez van kötve, ha a szóbanforgó áru nemelő és a határkerületi lakos viszonyai alapján feltehető, hogy ezek nyilvánvalóan személyes használatra, nempedig kereskedelem céljára vannak szánva. A mennyiségek becslésénél a vámhivataloknak méltányosan kell eljárniuk.

A szerződő felek illetékes hatóságai egyetértően a határkerületekre nézve előnyösnek és szükségesnek mutatózó különleges személyes, vagy gazdasági könnyítéseket engedélyezhetnek s ugy ezek, mint a határszéli lakosok esetleges jogos panaszai orvoslása céljából a két szerződő fél hatóságai az illetékes előfokú rendőrhatalóság vezetőjének meghívására a szükséges képest határszéli összejöveteleket fognak tartani felváltva a két ország területén a legközelebbi alkalmas helyen s azok a kérdések, amelyek rendezésére kölcsönös megegyezés jött létre, azonnal

végrehajthatók. Ezenkívül megegyezés történt arra nézve is, hogy az egyes ügyek gyors elintézésére céljából a határkerületi szervek vezetői a határon közvetlen és haladéktalan érintkezést fognak felvenni.

A szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy a jelen egyezmény szellemének megfelelően a határforgalomban a pénz védelmére és a fizetési eszközök forgalmára vonatkozó rendelkezések tekintetében könnyítéseket fognak engedélyezni.

Bars-Hontvármegyében a határszéli utókormányok kiállítására a lévai, ipolyvági és verebelyi járási főszolgabírók és a m. kir. államrendőrség lévai kapitányága joga ut.

A Szlovák köztársasággal határos Bars-Hont vármegyéi határkerületi helységjegyzéke: Verebelyi járás: Aha, A sógyöröd, Csillér, Ény, Felsőgyöröd, Kalasz, Kisgyékényes, Lúe, Múlek, Mohi, Nagyuhid Nygymánya, Nemesdicske, Tajnasari, Tüd, Tóhó, Vajb, Verebely, Zsitvagyarmat, Zsitvamartonfalva.

Lévai járás: Alsófejevnek, Alsóvárad, Alsószecse, Bujke, Bori, Csánk, Felsőfejevnek, Felsőpél, F. sószecse, Felsővárad, Garamlók, Garamnikola, Garamszentgyörgy, Hontfűzesgyarmat, Hontkiskér, Hontvársány, Kiskálna, Kiskozmaly, Kivóvár, Kiszepes, Kú-sáró, Léva, Marosfalva, Nagypeszkek, Nagyfalna, Nagydó Nay-áró, Nemesoroszi, Szódó, Tergerye, Türe, Ubara, Vamosiadány, Zsemér.

Ipolyvági járás: Alsószemeréd, Daménd, Egeg, Felsőszemeréd, Felsőúr, Gyerk, Gúrkú, Hávmagyarád, Horráti, Inam, Ipolybóly, Ipolyfödemes, Ipolyhidég, Ipolynagyfalva, Ipolynyék, Ipolyúr, Ipolyzacsánka, Ipolyvece, Ipolyvák, Kistur, Kistomp, Kőszesi, Kőszepur, Kelenye, Palást, Petesziény, Sirak Szalatnya, Szárd Szelény, Söte, Terbegéc, Tesmag.

Kérelem Léva m. város közönségéhez

A m. kir. belügyminiszternek 1936. évi július hó 15-én kelet 172000—1936. számú rendelete szerint a megyei városok területén mindennemű közgyűlési jogok (törlés) tör. A községely nélküli megéni nem való szegényekről az a község vagy város tartozik gondoskodni, amelyek területén azok a segélyezés szükségének beálltak tartózkodnak.

Azok a városok és nagyobb községek, amelyek a szegényellátáshoz szükséges költségeket költőegyetlenként biztosítani nem tudják, az emittet célra a társadalom ádozka-készességét is igénybe vehetik. A társadalom ádozatkészességének igénybevétele szolgál az u. n. magyar „egri norma” bevezetését.

A magyar egri norma bevezetése abból áll, hogy a városokban a polgármester vezetése alatt állandó bizottságot kell alakítani. Erbe a bizottságra tagokat a törvényesen eismert vállalkozások, valamint az arra alkalmas jótékonyul egyesületek és intézmények képviselőit is meg kell hívni. Ezen bizottság feladata az, hogy a polgármester irányítása szerint a községelyre szorulókat összeírja, a körsézetit tanulmányt elkészíti, gondoskodik az adománygyűjtés megszervezéséről, illetőleg minden munkálattokban közreműködik, végül a munkaközpontok elállításának módjára és a támogatás mérvére javaslatot tesz.

A társadalom részéről befolyt adományok felhasználásának módját és mérvét a bizottság javaslatának figyelembevételével a polgármester állapítja meg.

Hogy ezen magyar norma szerinti szegényellátás eredményes lehessen, elsősorban a társadalom ádozatkészességére, másodsorban ádozatkész és felebarát szeretettel eltele munkára és fáradságot nem kiméző munkatársakra van szükség. Ezen célból az általam felkért munkatársak a közeli napokban bekopogtatnak minden házába és minden lakásba azon kérelemmel, hogy a város sze-

gényeinek ellátására állandó havi hozzájárulási összeg megajánlását kéri.

A megajánlott összeget a gyűjtőkörnyben sajátkezűleg kell bejegyezni és a gyűjtőnek átadni. A megajánlott összegek havonta lesznek a város által összegyűjtve.

Felkérem tehát Léva megyei város társadalmát (fizikai és jogi személyeket), hogy ezen szegényellátási alciót tehetőség szerint szeretettel támogassa. A kevésbé tehetősek filléréit és pengőit éppen úgy megköszönöm mint a jómódúak nagyobb adományait.

Ezen adományok egyszerűsödő könyv-adomány (ko'du-) váltásigot is fognak képezni. S ezektől törvényes köteleességet is teljesíték, amikor Léva megyei város lakosságának figyelmét már most arra hívom fel,

hogy ezen szegénygondozás megszervezése után a könyv-adomány gyűjtőket (voldusokat) következetesen utasítsa el.

A szegényellátásnak szervezett módja csak akkor lehet eredményes és az ételen tapasztalt visszaélések csak akkor szüntethetők meg, ha a társadalom a munkaképtelen szegények támogatására szánt adományait közvetlen adakozás helyett ezen ut a hatóság, a város által szervezett bizottsághoz juttatja.

Remélem, hogy kérelem Léva megyei város társadalmánál megértésre és meghallgatásra talál és hogy ezen az uton a város szegényellátását közmegelegedésre sikerül megőrdani.

Léva, 1940. április 5

Dr. LEHOTZKY BRUNO s. k.
polgármester.

látja, továbbítja az országos központnak. A női csoportok jótékonyági munkát végeznek, az ifjúsági tagozatok művelődési, gyakran testnevelő munka folyik.

A szövetkezeti rendszer

Irta: GAUDER ANDOR. Ipolyság

MOTTO:

„Tudás és szervezett hatalom — hatalom.
Tudástól vezérelt hatalom — boldogság.
Boldogság a lét végső célja.”

Célunk a szövetkezeti rendszer általános ismeretlétése a részletkérdések és feladatok tárgyalásának mellőzésével. Fejetegekünkben ismertetői fogjuk a szövetkezeti rendszer keletkezés- és fejlődéstörténetét, elméletét, gyakorlatát, erkölcsi vonatkozását, programját, feladatát, célját, majd rövid statisztikai áttekintést adunk a szövetkezeti rendszer nemzetközi viszonylatban eddig elért eredményeiről.

A szövetkezeti rendszer lényegét legjobban talán egy példával világíthatjuk meg. Egy vesződi könnyen eltörünk. Kettőt már nehezebben, egy egészen nyelábót pedig pusztán kézzel már el sem tudunk törni. Így az emberi életben azt, amit az egyén, vagy két-három ember egyesülése elérni nem tud, azt több egyének egy egységé, szövetkezetbe való tömörítésével elérhetjük.

Az új svéji szövetkezeti törvény meghatározása szerint a sz. r. nem már, mint a nem korlátozott személyes, vagy szövetkezetbe tömörült kereskedelmi társulatok egyesülése, hanem a népek célja tagjai gazdasági érdekeinek továbbfejlesztése vagy biztosítása.

Földrajzilag a szövetkezetek kialakulása idejében Angliára kell lokalizálnunk. Itt született meg az ezme. A XIX században a textiliparban rohamos mértékben terjedt a gépek használata, ami részben a munkásság anyagi létének romlását hozta magával, ekkor a szociálisták agyában született meg a szövetkezeti r. eszméje.

A sz. r. megalapítását két névhez fűződik: Robert Owen és William King nevéhez.

Robert Owen (olv.: Uen) 1771-től 1858-ig élt. Az angliai Newwaban született. Őt nevezik a szocializmus és a sz. r. atyjának.

Owen atya kovács volt, haten voltak testvérek, nagy nyomorban éltek s részben az anyagi hiánya inspirálta őt, hogy tanulmányokat végezve a munkásság rossz anyagi helyzetén segítsen. Szívós munkával pénzemberről dolgozta fel magát s 1799-ben Newwaban megvásárolja a textilgyárat, ahol az új rendszert vezeti be. Ami már az akkori világban oly híre lett szert, hogy pl. 1815. és 1825 között 20 ezer látogatója volt a gyárnak.

Tulajdonképpen elméleti ember volt, aki merész eszméiből keveset valósított meg.

1818-ban adja ki „Uj szocialis világnézet” c. munkáját, melyben az emberi jellem alakulását fejtegeti és a parlamentől a munkatörvény bevezetését, a gyermeki munka korlátozását és a munkások lezárhatóságát követeli. Már jóval az évvel ezelőtt követelte a 8 órai munkaidőt, amit a következőképpen okolt meg:

A középszerű embernek ez a leghosszabb munkaidéje testi és szellemi hátrány nélkül; a technika vívmányai feleslegessé teszik a hosszabb ideig tartó testi megerőltetést, mindenkinek érdeke, hogy egészséges, intelligens, megelegedett és gazdag legyen.

1825-ben a „Neww Harmony” nével Észak-Amerikában megalakítják az első szövetkezetet, melyet azonban belső harcok nemokára megbuktatnak.

1928-ban Londonban „Equitable Labor Exchange” név alatt új szövetkezet alapít, melynek alapja a cserkereskedés volt. Ez a szövetkezet csak 2 évig működött.

1834-ben adja ki az „Uj erkölcsi világ” c. rópiratát, melyből később újság lett.

Robert Owen elve az volt, hogy az ember jellege annak a nevelésnek és művelésnek

A fegyverzet kérdése magyar szempontból

A világháború óta is egyre tapasztalható, hogy a hadviselő felek erőfejlesztésének fokozódása egyre hatásosabb fegyvereket állít a küzdelembe. A támadó fegyverzetnek és hadieszközöknek fejlődése már oly nagymérvű, hogy azokkal az elhárító eszközök alig tudnak lépést tartani. Hovastovább azonban a védelmi eszközöknek, a berendezkedéseknek fejlődésével a védelemnek olymértű megerősödése következett be, hogy a rendkívüli technikai felkészültségű támadó is csak úszvel-bajjal volt képes megköszödni vele. Az 1920. évek elején lezajlott görög-török és szovjet-lengyel háborúban a támadó főlény a mozgáshorú folyamatossgát biztosította. Úgynevez volt a helyzet az olasz-szahszin háborúban is, ahol a főlény fegyverzetű olasz támadás teljes dádára jutott. A spanyol polgárháborúban egyre megerősödött védelem azonban a támadó módszerekből eljárásra készítette. Ez a módszeres eljárás a finn-orsz küzdelemben is kifejezésre jutott, éntben példázva a hatalmisan megerősödött védelmi harcformának területét kiegyenlítő jelentőségét.

Méltán azt mondhatná valaki, hogy a haditechnika fejlődésében a támadó és védelmi eszközök versengése a jelenlegi helyzetben a védelem főlényt mutatja. Ez a megállapítás azonban csak elvi vonatkozású lehet. Gyakorlati értéke nem sok van. Azt ugyanis, hogy a háború mozgásában terható-e, tehát gyors döntéssel végződhet-e, vagy megmerevedett érvonások hosszú anyagcsatájára sorvad-e, nem annyira a technikai versenyben a védelmi és támadó eszközök pillanatnyi helyzeti főlénye szabja meg, hanem a küzdő felek lelkierejében, kiképzésében és szervezeteinek harci főlényességében rejő túlsúly dönti el. A németeknek hadsergük vezetésének kimagasló főlénye, csapatának magas lelki értékei és mind számerőben, mind fegyverzetben, mind pedig kiképzésben rejő túlsuly nyitott utat a győze emhez a Lengyelország ellen viselt háborúban. A 3 hat nappal kiderőszakolt győzelem világosan példázta azt, hogy a háborús siker nem annyira a haditechnika helyzetéhez való divatos alkalmazkodásnak, mint inkább a háborús célkitűzéshez képest jól megválasztott fegyverzetnek és helyes alkalmazásnak volt köszönhető.

A fegyverek és hadieszközök helyes kiválasztása és ezeknek megfelelő szervezett kiválasztása pedig nem utolsó sorban a küzdő nemzet lelki sajátosságaitól és vérmérsékletétől is függ.

A magyar katona lelkében rejő lendület volt az, amelyik idegenkedelt a várható, a lovagkor szálla fegyverétől. A küzdelemben lelket és testét kockáztató rámenős tulajdonsága volt az, ami miatt hű maradt kardjához, lovához, győzelmes rohamaihoz, szuronyához, sőt sokszor nem egészen cészerlenül használt puskájának boldogabb végéhez is. Ezt a nagyserző lendületet a magyar hadvezetésnek, ha győzni akar, mindenkor ki kell használnia.

Am a fegyverzet fejlődése következtében a világot körülbelül vívott lovasroham, nyugodtan mondhatjuk, legnagyobb részben a művelés-

Hiszen a drága vég pszegésében rejő lendület így elkötyavetőldőnek. A korszerű harcok is megvannak a maga mozgékony-ságot biztosító harci eszközei: a nagy sebességű fűrge hurokcsói, a levegő lovasságként alkalmazható, fűrge légitörő.

Nemkülönben értékes előretörő tömegeket követni képes mozgékony, nagy tűzkésségű tüzérség és a korszerű csatában is dadalmas és csatadöntő magy szurony.

A nemzet fajisajátosságai adottak. Erdünk a helyzetek gyors felismerésében, a gyorsan megszülető elhatározásokban és szabatosan, de jelleműnknek legjobban megfelelő késéskad nem ismerő végrehajtásában van. Ez a szellemi lendületet kell korszerű harcban is főlényes támadó fegyverzettel kiegészítenünk és akkor győzni fogunk.

Magyar Élet Pártja

A Magyar Élet Pártja az ország legnagyobb politikai táboré. E tábor erejét és méreteiről fogalmat alkothatunk, ha összehasonlítjuk képviselőinek számát a magyar parlament többi pártjának képviselőivel. A legutóbbi választások, illetve behívások alapján a következőképp oszlik meg a magyar képviselők száma pártok szerint:

1. Magyar Élet Pártja	178
2. Egyesült Magyar Párt	26
3. Kérpártja	10
4. Nyilas Keresztes Párt	31
5. Független Kisgazda Párt	14
6. Egyesült Keresztény Párt, Keresztény Gazdasági és Szoc. Néppárt	9
7. Nyilaskereszties Front	6
8. Egyesült Magyar Nemzeti Szoc Párt	5
9. Magyarországi Szocidémokrata Párt	5
10. Polgári Szabadság Párt	5
11. Magyar Nemzeti Szocialista Földmives és Munkás Párt	3
12. Keresztény Nemzeti Szocialista Front	2
13. Népkéret Párt	1
14. Pártönkivüli	1

A Magyar Élet Pártjának az ország minden községében van helyiszervezete. Nagyobb helységekből, városokból a párttagok szavazó körzetekbe tömörűnek. A szavazó körzetek öszesége alkotja a közegyi szervezetet. A községek szavazó kerű etekbe tömörűnek, a kerűleteket a vármegyei szervezet fogja össze. A vármegyei szervezetek felett áll az országos központ. A helyiszervezetekben számos helyen van ifjúsági tagozat és női csoport.

A párt munkája hármas: politikai, szocialis és kulturális. A politikai munka az országgyűlési választásokon, de a választásokon kívül a helyi és vármegyei szervezetekben is folyik. A helyi szervezetek választmányi gyűlései tárgyalják meg a községek illetve városok közügyeit.

Emellett foglalkoznak a párttagok egyes-bajos dolgaival is. Amit nem tud elintézni a helyiszervezet — mert magasabb fórum dönt benne, — azt átadja a vármegyei szervezet központjának s amennyiben ez szűtségesnek

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

KULONFÉLÉK

A Kormányzó Ur felhívása.

eredménye, melyben az ember é, ha ezeket megváltoztatjuk új embereket alkíthatunk. Robert Owen itt részben tévedett, mert nem számolt az örökös adta tényezőkre, valamint figyelmen kívül hagyta azt is, hogy egyedül felelősről hozni nem lehet reformokat, hanem az érdekelteknek is tevékenyen részt kell venni a reformok létrehozásában.

Owen megelőzte a korát, mint azt maga is írja: „Szomorkodjam e elrontott életemen? Nem. Ételem nem mult el haszon nélkül. Szülys igazságokat hirdettem s ha a világ nem akarta elfogadni ezen igazságokat, azért történt, mert nem értette meg azokat. Vajjon kárhoztassam-e ezért a világot? Megelőztem koromat.”

Ovannak, amint azt Charles Gide már 1896-ban helyesen mondja, két dolgot közhívehetünk: a szövetkezeti mozgalmat és a munkatörvényt.

A szövetkezeti mozgalom másik nagy képviselője William King (1786—1865) Brighton-ban (olv. Brejton) született s orvos volt. Előtte azonban a szegény néposztály felmérésének szentelte. 1827-ben Brighton Cooperative Beneficent Fund Association név alatt egyesületet alapít, melynek célja a szegény néposztály megsegítése.

1828-ban The Cooperator címmel megjeleníti az első szövetkezeti újságát, melyben támadja az angol kapitalizmust, a nevelők nevelését sürgeti és új szociális céltáknak a keresztény alapokra való felfektetését követeli.

Amíg Owen a birtok és gyár fejlesztését szorgalmazta, addig King a szövetkezeti bolt felállítását tűzte ki célul. Korunk nagy baja abban rejlik, hogy az idegen számla javára dolgoznak és nem saját megunknak. Készségtelenül sütség van tőkére, ez azonban az önszegély és a teherbátosság alapján állva a közt és ne az egyeseket szolgálja.

Emléti szempontból megkülönböztetünk: Termelő szövetkezet, értékesítő szövetkezet, beszerző szövetkezet, fogyasztási szövetkezet.

A termelők két csoportra oszlanak: az önálló és nem önálló termelők csoportjára. Ez utóbbi csak kevés országban van képviselve.

Az önálló termelőknek több csoportja van. Megkülönböztetünk: a) szövetkezeti munkaközvetítőket, akik saját tagjaitak ajánlják, b) produktív szövetkezeteket, melyek saját tagjaiknak adnak munkát, c) munkásszövetkezeteket, amilyen pl. a szabóparosok és a papucsszövetkezetek, melyek pl. tagjaik munkáját adják el, d) szövetkezeti termelők, maguk az üzlettel rendelkező szabómesterek, kik saját produktumukat adják el.

A sz. r. egyik szilárd alappillére a jó vezetés, melynek 5 feltétele van: szakszerűség, szakmunkások alkalmazása, kis munkéslet-számmal való kezdés, új munkakerékek csak próbaidő után való alkalmazása, egyenlő elbánás a munkakerékek, az évi nyereség egyrészének felajánlása a sz. céljára, jó adminisztráció és szakszerű irányítás, jól szervezett kiépítése a munkaadó intézményekkel.

A szövetkezeti észme és a jelenlegi gazdaság összefüggésének vizsgálatakor 3 vádat halhatunk: a szövetkezet marxista szellem alkotása, bispogári vállalkozás, kapitalista szervezkedés.

Mind a 3 vád teljesen alaptalan és annak tarthatatlanságát az alábbi elgondolások megvilágítják.

A szövetkezeti személyek egyrészlése a részvénytársasággal szemben, melynél a főszerepet a részvényre osztott rész óke játsza.

A szövetkezet a tagok gazdasági érdekeinek fejlesztését, vagy biztosítását szolgálja a termelés és értékesítés, vagy a beszerzés és fogyasztás terén.

A szövetkezet kölcsönös önszegélyző egyesülés. A szövetkezeti rendszer főbb elveit a szövetkezőkben határozzák meg.

A sz. r. minden jöskératu férfi és nő számára lehetővé teszi a csatlakozást.

Az adminisztráció teljesen demokratikus alapon történik, mert minden tag egy szavattal rendelkezik.

(Schweizer Konsumverein, 1936 48—49. számából dr. Bernhard Jaeggi cikke alapján.)

A sz. r. felosztja a nyereséget a tagok között. Es is azonban új rendszer szerint történik, mert nem a vásárló részvények összege szerint, hanem pl. a fogyasztási szövetkezeteknél a vásárló árúkról kifizetett összeg után kap a tag a nyereségből.

Fennáll a tőke utáni százalékrészesedés is, de ez limitálva van.

A szövetkezetben belüli teljes a politikai és vallási semlegesség. Érdekes azonban megállapítani, hogy a szövetkezetek mind keresztény kezében vannak, mert az ott uralkodó keresztény morál másvállásuk nem igen vállalják.

A szövetkezetek egyik jellegzetes vonása: hogy nincs hitel. A vásárlás csak készpénzzel történhetik. Ez egy igen súlyos, de lélektanilag helyes feltétel. Megakadályozza u. i. az azonnali fizetést, hogy bevételüket meghaladóan költsézzünk. Ha a szövetkezet hitelez, nemokára neki is hitel kell igénybe venni, ami az adminisztratív kiadásokat növeli, százalékat kell fizetnie, több könyvelési munka stb. Azonkívül megakad a mechanizmus, ha nem kapják vissza idejében a kölcsönzött pénzt. A hitel azociális rossz. A sz. eddigi története ezen szempont helyességét igazolja. Szegény ember ne csináljon adósságokat.

ÁPRILISI SOROK

A hételeji langyosabb napokban már megjelent a lévai piacon a tavasz hírnöke a hóvirág és kedvesen mosolygott a rideg téltől megépázott emberekre. A kórház és a tanítóképző kertjében énekesmadarak vidám trillája is felcsattant. Olyan nagy öröm szott a város felett, hogy a Boleman-gyógyszertárnak az idei télen oly sokat emlegetett hőmérőjében a higany 17 fokra ugrott fel. Am a széles évszázad egyet nevetett a markába, gondolván magában, hohó emberek, nem adják a tavaszt olyan könnyen! Várjatok, még én is kiakarom játszani ismert formámat. Meltó akarok lenni a hirmhez... Az időtűppelők, az égi testek figyelői szerint április első felében még havazás és jégeső is várható és kisebb-nagyobb viharok zavarják meg a melegebbre törekvő időjárást. A nappali hőmérséklet 18—24 fok között fog ingadozni.

A prognózis szerint jövő vasárnapra előkészíthetünk kirándulást, mert az lesz április legmelegebb napja. A berzsdásodott pincezárakat meg lehet olajozni vasárnap, mert mostmár gyakrabban fog forogni benne a kulcs és a hajlok mögött jól nézzük meg az avart, hátha már találunk közte pár szál ibolyát, amit aztán este mosolyogva átnyújthatunk Valakinek... Isten segítségével megint megértünk egy boldog felszabadulást, felszabadultunk a tél zsarnok uralma alól, éljünk ehát okosan az új szabadsággal!

— GAZDASÁGI HELYZETJELENTÉS A

Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara lévai hírdeltségének jelentése alapján Bars és Hont k. e. e. vármegyékben, eltekintve azokról a kisebb területekre szorított károktól, amelyek a bujább rozs és buza vetéseinkben a honyomás, illetve kipálás folytán állottak elő, megállapítást nyert, hogy őszi vetéseinkben számottevő kár nincs s elég jó állapotban néznek a tavasz elő. A tavaszi mezőgazdasági munkálatok a kedvező időjárás mellett április első napjaiban, ha bár még csak szorványosan, megkzdődtek, ami annál is inkább kívánatos, mert Bars és Hont vármegyékben a tavasszal bevendő területek jelentékeny százaléka őszi vetetlennel maradt. Az Ipoly kiürítése folytán az ipoy-sági és a szobi járás szenvedett jelentősebb károkat, míg a Gúram trádása rövid ideig tartott s csak az árterületekre szorított jelentékeny károkozás nélkül. Nagyobb károkozás tapasztalható a gyümölcsfákban, részint a nyírágás, részint a termő rügyek elfagyása következtében a barack, szilva és cseresznyénél tapasztalható. Az állattalomány kitérletése bár nagy nehézségeket okoz, de nagyobb károk az őszi száma csökkentése és erőteljes pótlásával már nem fognak bekövetkezni. Krajcsik Jenő.

Kormányzó Urunk repülőgépen beutazta az árvízszújtotta területet és amit látott, megrendítette a lelket s felhívást intézett a magyar társadalomhoz, hogy siessen bajba jutott vérei segítségére. A Kormányzó bizik a magyar társadalom áldozatkészségében.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója kedden este a következő legfelsőbb kéziratot intézte Telesi Pál gróf miniszterelnökhöz:

Kedves gróf Telesi!

Most érkeztem vissza az árvízszújtotta ország-részek felett tett utamról. Bár csak madártávlatból láttam a rombolást, mégis megdöbbentett annak pusztító ereje. Láttam az összeomlott házakat, éppen azok hajlékának megsemmisülését, akik a legnehezebben hordtak egy vályogtéglát a másik fölé, hogy létrejöjjen kis otthonuk.

A magyar lelkek áldozatkészségét bizony nagyon sokszor vetük már igénybe. Két évtized óta hol itt, hol ott kellett segíteni. De megtettük s hála Istennek, megvagyunk, boldogúunk, fejlődünk s erősödünk.

Magyar testvércímhez fordulok. Senkitől sem kerek nagy áldozatot. Vegyünk példát hadseregünkről. Rangban a legmagasabbak is csak pengőket, a legkisebbek pedig filléret áldoztak s mégis az árvíz által szjuttott hadirokkantak házáinak egész sora fogja hirdetni, a bajtársak tetteikhez együttérzést.

Adjon mindenki annyit, amennyit meg sem érez, de adjon, hogy résztvegyen a nemzet jökevény lelkének egyöntetű megmozdulásában. Érezze minden bajbajutott, a megértő magyar szívek testvéri támogatását.

A gyűjtést végezze a kormánybiztos aki egész tevékenységét az árvízszjuttott területek s lakói gondozásának szenteli.

Bizom az egész magyar társadalom áldozatkészségében!

Kelt Budapesten, 1940. évi április hó 2-án.

HORTHY s. k.

Az ország egész területén a kormánybiztos irányítja a gyűjtést, ő gondoskodik a befolyt pénz és természetbeni adományok mikénti felhasználásáról és elszámolásáról. Az adományok készpénzben vagy anyagokban (első-sorban építési anyag, kő, tégl, fa, cserép, termény stb.) ajánlhatók fel. A készpénzadományok a 61.100. számú „B. M. árvízkaroltultk segélyezésére, letéti számla Budapesti elnevezésű postatakarékpénztári számlára fizethetők be. Postatakarékpénztári befizetési lapok az árvízszedelem országos kormánybiztosánál (M. kir. belügyminisztérium, Budapest) igényelhetők.

A gyűjtési akcióban a Bars kiadóhivatala is részt vesz és a gyűjtést ötven pengő adományával nyitja meg. Az adományokat hetenként nyugtázzuk.

Bars kiadója	50.— P
Horatsik Judit és Vica gyűjtése	2.30 „
Nyitrai cég alkalmazottai	13.— „
Koperniczky Kornél	5.— „

Eddig befolyt: 70.30 P.

— KATOLIKUS KULTURELŐADÁS-SOROZAT LEVÁN. A SZMKE előadás-sorozatának befejezése után a Lévai Katolikus Kir katoikus kulturolőadás-sorozatát rendez saját székházának nagyeremében A kulturális előadói a katoikus szellemi élet prominens személyiségei lesznek Budapestről. Az előadás-sorozat teljes programját lapunk következő számában közöljük. B. léptidyi nem lesz, csupán a költségekhez kér tetszés szerinti hozzájárulást a rendezőség. Az első előadás f. hó 17 én este 8 órakor lesz. Az előadásra felhívjuk a lévai katoikus társadalom figyelmét s ezuton h vjnk meg mindazokat, akik érdeklődést tanúsítanak a magyar katoicizmus korszerű szellemi kérdéseirant.

— **ÉRTESENITÉS.** A női lövészcsoporthoz Önként jelentkező tagjai április 14-én, vasárnap délután félhárom órakor a polgári iskola tornatermében első jelentkezés, illetve állománybavétel véget jelenjenek meg. Őtözet: kényelmes, egyszerű ruha, alcsonysarku (sport) cipő. A pontos megjelenés kötelező! Léva, 1940. évi április hó 2-án. Gaál Gyula s. k. alezredes, járási katonai parancsnok.

— **FIGYELMEZTETÉS A KIVÁNDOROLNI SZÁNDÉKOZÓK RÉSZÉRE.** A hatóságoknak tudomására jutott, hogy ismét lábrakapott a külföldre munkavállalás céljából való kivándorlás. A fennálló rendeletek értelmében a mezőgazdasági munkások csak az országos gazdasági munkásközvetítő, az ipari munkások pedig az állami munkásközvetítő hivatal közreműködésével szerződhetnek külföldre és csak annak beigazolása esetén nyerhetnek szabályszerű utiokmányt a határ átlépése céljából. Minden ettől eltérő illegális módja a külföldi munkára való szerződésnek — amennyiben súlyosabb büntető eljárás alá nem esik — kihágást képez. Nyomatékosan figyelmeztetem a lakosságot, hogy a hatóságok minden törvénytelen külföldre való távozásra irányuló kezdeményezést meg fognak akadályozni, a tettes vagy tettesek és részesei, a kivándorlásra csábítók, azok illegálisan működő felhajtói, vállalkozói, ügynökei, a kiszökök bármilyen előmozdítói ellen a fennálló büntető rendelkezéseket élesen és teljes szigorral fogják alkalmazni, a büntető rendelkezéseken kívül pedig a közigazgatási (internálási) eljárást is megindítják. Azok ellen a személyek ellen, akikről visszatérésük alkalmával megállapítást nyert, hogy a fentvázolt illegális módon jutottak külföldre, hazatérésük esetén minden esetben folyamatba teszik a büntető vagy közigazgatási eljárást. Azokat, akikről megállapítást nyert, hogy illegálisan külföldre távozással megsebztek a rájuk vonatkozó katonai szabályokat is, a katonai hatóságok fogják eljárni. Léva, 1940. április 5. — A kapitányság vezetője: vitéz Berthóty s. k. m. kir. rendőrkapitány.

— **A GIMNÁZIUM KONGREGÁCIÓJA** f. hó 20-án szombat este fél 8 és 21-én 6 órai kezdettel előadja az Iparos Olvasókör nagytermében a „Marosi vadvirág” c. történelmi színművet. Műsor megváltása P 1,50, 1.— Számzott helyek. A tiszta jövedelem szegény diákok tanulmányi alapjára megy.

— **A MAGYAR TURISTA EGYESÜLET** lévai osztálya f. hó 4-én este a Kaszinó nagytermében tartotta évi közgyűlést, melynek keretében Papp Dénes budapesti műszaki főtanácsos, a Turista Egyesület központjának ügyvezető alelnöke rendkívül élvezetes előadás keretében saját felvetései vitetett képek sorozatával vonultatva fel előttünk „Cskország” megkapó természeti szépségeit, amelyekből felsírt erdélyi testvéreink szomorú sorsa is. Aki egyszer is bejárta a székelyföld tündéri szépségeit, az örökre a lelkebe zárta ennek a történelmi földnek eredeti illatát és magyar zamatát. Az előadásért Schubert Tódor kormányfőtanácsos, a lévai osztály elnöke mondott köszönetet és szívből fakadó beszédben változta a turistika lelket emelő és testet erősítő hivatását, amely elősegítője egy egészségesebb nemzedék kialakulásának.

— **A LÉVAI NŐIPARI SZAISKOLA** f. hó 12-én d. u. fél 5 órakor a tanu óifjúságnak, 13-án és 14-én 7 órakor a felnőtteknek a lévai iparoskörben előadja Veress Vilmos „Gyanu” című színdarabját, Korentsi Sándor népszerűzenével. Ez a színmű vidékünkön még ismeretlen, most kerül először bemutatásra. H-lyárak: elemi iskolai tanulók nap 2 ft., polgári, gimn. és lic. tanulóknak 30 ft. Felnőttek: I. 1,50; II. 1.—; III. —. 80 P. A tiszta jövedelem a nőipariskola növendékeinek tanulmányi bírándulására és a legszükségesebb taneszközök beszerzésére fordítatik. Jegyek elővételre a nagytrafikban.

KÉSZ GYERMEKRUHÁK legnagyobb választékban — azoknál mérték után hozott anyagból is készítek. Mátéfy Aranka kelengye égyermekruha bolt.

A Bars—hont-i gazdák sikeres szereplése a Mezőgazdasági Kiállításon

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításon gazdáink első próbálkozása várakozások felüli eredményt hozott. Mint már lapunkban ismerttük, hét kispard, a Schoeller uradalom, Ringvald Sándor és a lászlóművei szövetkezeti gazdálkodás vett részt. A Bars-i bikák már a kirakodás után néhány órával eltekelt. A bikák eladási ára 1000—1400 pengő volt. Ennek a kiállításnak azonban nem csak anyagi sikere volt, hanem meglepő hírnevet is szerzett a kiállító gazdáknak. Lócsai János bikája az első díjat, Mészáros Kálmán és Kemény Gyula bikája pedig a II. díjat nyerte. A Schoeller uradalom egy éves bikája I. díjat, egy 2 éves bikája pedig a II. díjat nyerte el. Pompásan szerepelt a kiállításon a maga nemében az országban egyedül álló Schoeller uradalom újbrasi méneséből kiállított 3 tenyészkanca, 4 mén-, és 4 kancacsikó. Ezek az uradalomnak a lótenyésztés terén való kiváló eredményeit mutatták be az ország lótenyésztőinek. A bíráló bizottság a tenyészkancaikat és a kancacsikókat I. díjjal, míg a 4 méncsikót csoportdíjjal tüntette ki. Ringvald Sándor ényi gazdaságának karakúli juhászata elismerő oklevelet, a lászlóművei dohány pedig I. díjat kapott.

A kiállításon elért nagy eredményeket a Bars és Hont k. e. e. vármegyék Allattenyésztő Egyesülete tovább kívánja fejleszteni és a kiállítás tanulságainak széles körben való propagálása érdekében április hó 21. napján Alsószecsén d. u. 14 órakor a kulturházban vándorgyűlést tart. A vándorgyűlés keretében, az egyesület elnöke, Sáska Dezső alispán, át fogja nyújtani a kiállításon legjobban díjazott két bika kispard tulajdonosának a Garamvölgyi Cukorgyár ezüst kupáját és a Schoeller uradalom asztali óráját, mint jutalom tárgyakat. A vándorgyűlésen vitéz Pattantyus Ábrahám János, enckörgyári uradalmi igazgató előadást tart az ipolyvölgyi szarvasmarha fajtaja gyakorlati értékéről. A gazdáközönység körében igen nagy az érdeklődés a vándorgyűlés iránt.

Az Országos Tenyészállat Kiállításon a legzebb és legértékesebb bikát, amelyet a bíráló bizottság I. díjjal tüntetett ki Bars-Hont k. e. e. vármegyék alispánja a vármegye részére megvásárolta és az állattenyésztéssel nagy szeretettel foglalkozó Nagydó községen osztotta ki. Szakemberek véleménye szerint ezolta a vármegyében ilyen kiváló bika községi köztenyésztesben idáig még nem volt. Kiváló bikákat vásárolt még Palást, Gyerk, Felsőszemeréd, Szalatnya, Verebély, Alsószecsé, Felsőszecsé, Nagykalna, Garamlók, Vámosladány és Hontfegyvermag község. A m. kir. gazdasági felügyelőség bikákon kívül szerzett még 70 db tenyészkest és 10 db tenyészkanca.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

SZÜLETÉSEK: Rácz Béla Kálmán Aranka leánya Jolán — Drappan Erzsébet leánya Mária — Moravik István Tóth Irma leánya Zsuzsanna — Galambos Jenő Molnár Emerencia leányai (ikrek) Márta, a házik leány utónevét nem kapott.

HÁZASSÁG: Pilishegyi József r. kat. Göcze Ilona ág. h. ev.

HALALOZÁS: Tódor József 20 éves — özv. Farkas Orbáné sz. Koch Mária 84 éves — Szenessy Mihály 9 éves — Özv. Svec Jakabné sz. Stevko Mária 65 éves — Minarovics Erzsébet 3 hónapos — Ne. mes. József 74 éves — Kovács István 12 éves — Weisz Miksa 60 éves — Galambos Márta 2 óras — Galambos utónevét nem kapott 1 óras.

47—1940. vtóí. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Korpás László lévai ügyvéd csödtömegmondok által képviselt garammikolai fogyasz-tási szövetkezet javára a komáromi kir. Törvényszék K. 8—1888—181—1923. számú végzésével elrendelte a csödtömeg 1768 P-61 f. követeléseinek, valamint egy iratszerénynek nyilvános bírói árverésen leendő eladását.

Ennek folytán a lévai kir. járásbírósnak Pk. 576—1940. szu. kiküldő végzése folytán a

csödtömeg vagyonát képező még be nem hajtott 1768 P-61 f. követelések összegére valamint egy 20 P-re becsült iratszerényre az árverésnek Léva n a kir. járásbírósnak hivatalos helyiségében leendő megtartására határidőül 1940. évi április hó 19. napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki, amikor is a fenti követeléseket az alábbi feltételek mellett a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fogom adni.

1. A kikiáltási ár az összes követeléseknek 1768 P-61 f. és a szerénynek 20 P-6 összege

2. Ezen követeléseket és iratszerényt mit-után az előző árverés sikertelen maradt a legtöbbet ígérőnek a kikiáltási áron alól is el fogom adni.

3. Árvereni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül kezimez letenni és a vételár nyomban a leütés után a bánatpénz megfelelő kiegészítésével lefizetni.

4. Vételi illetéket, forgalmi adót, a vevő a vételáron kívül sajátjából viseli.

5. A csödtömeg a követelések behajtásáért szavatosságot nem vállal.

Léva, 1940. évi március hó 28-án.

TÓTH ARTUR
kir. jbirosági végrehajtó.

A Bars rádió-műsora

Állandó műsorszámok hétköznapokon
Budapest I. műsorán:

6.45 Torna, hírek, hanglemek — 10 Hírek — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat — 12 Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés — 12.40 Hírek — 1.20 Időjelzés — 2.30 Hírek — 2.45 Műsorismeretes — 3 Árfolyamhírek, piaci árak — 7.15, 9.40, 0.05 Hírek.

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Ébresztő, hanglemek 8.45 hírek 9 Unitárius istentisztelet 10 Református istentisztelet 11 Rk. egyházi ének és szentbeszéd 12.30 Utry Anna és László Imre magyar nótákat énekel 13. Rádiókrónika 14 Hanglemek 15 Gazdasági előadás 15.45 Tánclmek 16 Magyar—német laborgató mérkőzés 17 Melles Béla zenekara 17.30 „Vajdahunyd” 18 Koudela Géza emlékhangverseny 19.25 Sporteredmények 19.30 Gémes Iren házfák 19.50 Zenés részletek az Oz című hangosfilm-ből 20.15 „Marion” operett közvetítése a Városi Színházból 23.40 Hanglemek.

Hétfő

BUDAPEST. 10.45 Széchenyi emlékezete 12.10 Postászenekar 13.30 Szalonzene 16.15 „Magyar hibák, magyar erények” 17.15 Szerzványki Peter hegedűl 17.40 Rodostól Kasság 18.10 Tánclmek 19.25 Mursi Elek cigányzenekara 20.10 Operabázi zenekar 22.10 Jazz-zene 23.25 Lovászi Ferenc cigányzenekara.

Kedd

BUDAPEST. 10.45 Divattudósítás 12.10 Hanglemek 13.30 Arizona tánccenakar 16.15 Háztartási tanácsadó 17.15 Csorba Gyula cigányzenekara 18.15 Távoli világok táncai 18.45 Furka Gizella zongorázol 19.25 Uj angol költők 20 Szalonzene 21.15 Farkas Béla cigányzenekara 23.20 Tánclmek.

Szerda

BUDAPEST. 12.10 Honvédzenekar 13.30 Rácz Béla cigányzenekara 16.15 Gyermekdelátán 17.30 Munkásdalkör műsora 17.45 160 éves a Nemzeti Zenede 18.10 Szalonzene 19.25 „Turandot” opera előadása 23.20 Gáspár Lajos cigányzenekara.

Csütörtök

BUDAPEST. 12.10 Dr. Keresztessy Erzsébet énekel 12.55 Szabó Sándor hegedűl 13.30 Szalonzene 17.15 Honvédzenekar 18 „Magyar mecenások” 18.25 Hanglemek, magyar nóták és csárdások 18.45 A baromfityesztésről 19.25 Pertis Jenő cigányzenekara 20 Hangjáték a Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából 20.25 „Művészparké”, hanglemekkel 22.10 Kerpely Jenő gondokkáziké 22.45 Ravel: La Valse, szimfónikus tánc 23.25 Tánclmek.

Péntek

BUDAPEST. 10.45 Hogyan gyógyít a Röntgen-sugár? 12.10 Farkas Sándor cigányzenekara 13.30 Mikulaj Gusztáv szalonzenekara 16.15 Diakfelő 17.15 Kétfogorús jazz-számok 17.40 „Uj magyar otthon” 18.15 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara 19.25 „Salome” az Operaház előadása 23.20 Pertis Pali cigányzenekara.

Szombat

BUDAPEST. 10.15 Ifjúsági rádió 12.10 Beszkrzt zenekar 13.30 Szórázóató hanglemek 16.15 Me-šek 17.15 Kurina Simi cigányzenekara 17.45 A rádiózavarokól 18.15 Szalonzene 19.25 „Utban a Bpesti Nemzetközi Vásár” felé, hanglemekkel 20 „Vén lányok” vigjáték négy felvonásban 22.10 Mindenből egy keveset 23.20 Tánclmek.

— A HORTHY-CSALÁD TÖRTENÉTÉI ismertetési Nyári Pál a Tükör áprilisi számában. A tartalmas folyóiratcikkek közül kiemeljük Zolnai Béla: A nyelvi titkai, Kertész Róbert: A titokzatos Kaukázus, Lovass Gyula: Riviera, Siklóssy László: Az Angol Királyné, Hoffmann Edith: Krisztus siratása és a feltámadás, Lukinich Imre: Gróf Telegdi József, Huszti Dénes: Olasz világiállítás és Markó Árpád: Francia huszárköz című írását. Szemző Piroksa, Csokonai egyik könyvének regényes életrajzát adja. Asztalos Miklós a háborús propaganda munkájáról számol be, Wagner József pedig Kossuth Lajos eddigi ismeretlen leveleit közli. A szepárdalmi részben Molnár Kata, Kolozsvári Grandpierre Emil novelláit olvashatjuk.

— HOGYAN PÓLIOLJÁK AZ ELSÜLYESZTETT HAJÓKAT ANGLIÁBAN? Erről közöl érdekes cikket a Buvár márciusi száma. A folyóirat gazdag tartalmából ki kell emelnünk Manga János: Virágvasárnap a palócoknál, Horváth Béla: Irán, Fejérvári Gezáne báróné: Az óriás kigyók világa, Schweitzer József: Kikeleti hóvirág, Tokody László: A kristályos testek újabb kémiai és Bözödi György Dobrudza című cikkét. A népszerű folyóirat ünnepeiben számolnak a népszerű művelődési központi kulturális intézményekről, Melly József a tuberkulózis megelőzéséről, Homoki Nagy István érdekes fénképezési kalandjáról, vítező Hefty Frigyes a vadászfutókat mutatóról, Palik Piroksa a növények kozmetikájában való szerepéről és Gallus Sándor a kóroki edényműveléséről. Ezen kívül számos kisebb cikk élénki.

— FOTO A. B. C. Dr. Gyulai F. legújabb fotókönyve, mely a fénképezés alapműveleteivel foglalkozik. Megtanít arra, hogy bármely fénképezőgéppel miképpen tanulhatunk meg legegyszerűbben fénképezni. Ismerteti a fénképezőgépek kezelését és megmagyarázza a különböző fénképezőgéptípusokat. Foglalkozik a fénképezéssel előkészítéssel. Ismerteti a segédesszközöket, amelyeket a felvételnél alkalmazhatunk. A könyvet 23 ábrával, 12 képpel és sok magyarújjal rajzolja. A könyv ára 1 P ez az összeg 10 filléres helyegekben is beküldhető. A könyv megrendelése a Fotonet kiadóhivatalában Budapest, II. Margit körút 34.

KOPA TRÉFÁI

A lévai polgári Lególtalmi Liga tanfolyamán dr. Kerek László a gázok hatását magyarázza a hallgatóknak. A mustár vagy jólyoghúzó gáz mibenlétét fejteti az ő színes előadásában.

— Ha itatóspapir van kéznél, tanácsos a testünkre klajterző formában ceppent gázt felvitetni.

— Mit csinálunk ezután az itatóssal? — kérdezi az orvos.

— Igen, mondja az orvos, elásuk vagy elégetjük, de ha sem elátni, sem elégetni nem tudjuk, akkor...?

Mely csend. Egyszer csak valaki megszólal: — Akkor a haragosunk zsebébe csuszattuk...

Atlétikai torzverseny Léván

A Lévai Levente Egyesület f. hó 14-én, vasárnap d. e. kilenc órai kezdettel atlétikai torzversenyt rendez a Lévai Torna Egyesület sporttelepén, a következő számokkal: 100—200—400 méteres sifutás, magas- és távolugrás, gerely és diszkoszvetés, súlydobás, 4 km-es mezei futás. A 4 km-es mezei futás; csak 16 éven felüliek vehetnek részt. A torzversenyre nevezhet kezdő, haladó és versenyző is, egyesületre való tekintet nélkül. Nevezési díj nincs. Jelentkezni lehet P. Gábris Béla oktatónál, Schoeller eladási irodájában (Munk ház), vagy a helyszínen. Tornacipőt és nadrágot mindenki hozzon magával. Felkerjük a sportkedvelő ifjúságot, hogy e versenyen minél nagyobb számban jelenjen meg, mivel e verseny résztvevőivel akarjuk városunk atlétikáját szélesebb alapokra fektetni, hogy a jövőben rendezendő versenyekre, úgy mint a multban, melión képviselhesük városunk színeit.

4285 P 71 fillér tőkekövetelés és járuléai, továbbá a csatlakozottknak kimondott „Ceskomoravská-Kolben-Danek és Társa” pozsonyi cégnek 28 P 71 fillér tőkekövetelése és járuléai behajtása végett a Léva községben fekvő s a lévai 1760. sz. tjkvben A. l. 2. sor-szám 30/1. hrsz. alatt felvett s B. 19—20. sorsz. szerint Steiner Miksa és neje, született Politzer Szidónia nevén álló házias ingatlanra 1300 P kikiáltási árban. Az árverést 1940. június 10. napján délelőtti 10 órakor a telekönnyvi hatóság helyiségében (Deák Ferenc utca 9 szám 4. ajtó) fog megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverés alá kerülő ingatlan, ha az árverés megtartását a végrehajtók közül a „Ceskomoravská-Kolben-Danek és Társa” pozsonyi cég kéri 4696 P 03 f. vételnél alacsonyabb áron eladni nem lehet (5.610) 1931. M. E. sz. rendelet 21. § a, feltéve természetesen, hogy az árverés előtt becsatolja a 48140939. M. E. sz. r. 2 §-a szerint megkívánt Magyar Nemzeti Bank engedélyt is.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százalékkára kell kiegészíteni.

Léva, 1940. évi január hó 27. napján.

Dr. Egervári János s. k. kir. jb. önkormányzó.

A kiadvány hitelül:
olvashatatlan aláírás,
kiadó.

Bars és Hont k. e. e. vármegyék alispánja.

Szám: 1940.

Tárgy: Vármegyey aliszteknek egyenruhával való ellátása.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Bars és Hont k. e. e. vármegye központi és járási szolgálatot teljesítő aliszteji részére az 1940. évi járandóságokat kezelő formaruhák szállításiára versenytárgyalást hirdetek.

Az árajánlatokat legkésőbb 1940. április hó 20-án hétfő déli 12 óráig kell az alispáni hivatalban benyújtani.

Csak szabályszerűen kiállított, aláírt, pecséttel lezárt, sörletlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok vételnek tárgyalás alá. Az ajánlatokat „Ajánlat a 3519—1940. sz. versenytárgyalási hirdetményben kiírt vármegyey aliszteji formaruhák szállításiára” felirattal kell ellátni.

Az ajánlatokat az alispáni hivatalban Léva 1940. április hó 20-án hétfőn déli 12 órakor bontják fel, melynek az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Ajánlatok a következő formaruha darabokra teendők:

13 db zubbony, sötétkék posztó, egyszerű négyszögletes zsinórozással.

13 db nadrág, sötétkék posztó pantalló, vörös paszpóittal.

13 db sapka, sötétkék posztó és 1 db softőr sapka.

13 db zubbony, kekkészürke mosóvászonból, álló lejaható gallér és hajtkával.

13 db pantalló kekkészürke mosóvászonból.

Az ajánlattevők a végleges döntés megtörténteig kötelezettségben maradnak.

A szállítandó ruhadarabok, szövet, vászon és zsinórvány megmítázandó és a minták az ajánlatához csatolandók. A zsinór vörös alapon, 7 db egyenruhán két beszővéssel, 6 db egyenruhán pedig vörös beszővéssel. A munkákat teljesítéséhez — amennyiben az egyáltalán lehetséges — hazai gyártmányú anyagokat tartozik a munkát vállaló felhasználni és a formaruhák előállításához helybeli öi munkásokat tartozik alkalmazni, kik állanéhüseg tekintetében kifogás alá nem esnek.

Fenntartom a vármegye közönsége részére azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árára való tekintet nélkül, szabadon választhasson.

A szállító vállalkozó járandósága a tényleges megtörtént átvétel után fog kifizetett.

Ha a nyertes ajánlattevő a hozzá intézett felhívás vételétől számított 8 napon belül a szerződést alá nem írta, őt az ajánlatától visszaleptetnek kell tekinteni.

Egyekben a szállító a 98.5000—1929. sz. B. M. közzsállítási szabályrendelet 16. és 17 §-ában, illetőleg a 39.717—1936. l. M. sz. rendelettel kötelezővé tett, hogy a 19. szabványlapon foglaltaknak köteles magát alávetni.

Az árajánlatban úgy az egységárra, mint az összegárra vonatkozó rovatok kitöltendőek és az utóbbi végösszegezendő.

Léva, 1940. évi március hó 26.

alispán h.
GASPARETZ
vm. főjegyző.

Gyümölcsstermelési értesítő

Az idei ahornomsin későn beköszönő tavasz munkálatai előtt a gyümölcsösben — ha eddig meg nem nyert elintézet — sürgősen el kell végezni a téli törziszirtogatási, koronariktitási, szekzelesi és permetezési munkálatokat.

Az idős gyümölcsfák törzskaparása és drótkéfével való lekefézése után az elásürűdött koronát ritkítsuk meg. Ez legyen alapos. Egmásra növény ágat, valamint a ko-ona belsejébe történő hajtások a ritkítással kerüljenek le több. A ritkítás alapfeltelege a töben való kimetszés s nem csipegetés. A metszésnél és ritkításnál meg 1 cm-es csontk se maradjon. Mind a metszésnél, mind az idén gyakran előforduló fagyfoltok kitisztogatása után a sebeket bekenes elől ésszel simítsuk le. A fagyfoltok kitisztításánál az elő részig menjünk vissza.

Az idei igen gyakran előforduló nyulrágás ellen az ugynevezett áthidalást ajánljuk. Az áthidalást 4—5 éves és ennél idősebb gyümölcsfák megemntesére használjuk. Kivételre úgy történik, hogy a nyulrágás alsó és felső szelén a kerget a föld színelvél párhuzamosan egyenesre vágjuk. A rágott sebek szelének egyenesre vágásánál ügyeljünk arra, hogy késünk a taraszt meg ne sértsé. A ket, most már ép kerégrezt a a gyümölcsfa kerületén 4—6 db. olyan oltóvesszővel hidaljuk át, melyeknek mindkét vége héjalódtáshoz van megmetszve. Egy ilyen oltóvesszőt oly hosszúra metszünk, hogy egyik végét az alsó kerég alá a másik végét a felső kerég alá tolva, az oltóvessző ne simuljon egészen a törzshöz, hanem az macskahátszerűen, közepén mintegy 2—4 cm-él álljon el a kerégtől megragott és késéssel leimittott farésztfől. Az oltóvesszőkből azért kell 4—6 db. hogy a teljes kerületben leragott kerég alsó, a gyöker felé eső és felső, a korona felé eső része összekötöttet kapjon, s a fa élete is biztosítva legyen.

Ezzel az eljárással az egybéknt jól gyökerztű és ép koronával bíró gyümölcsfa idővel a sebet annyira benövi, hogy csupán egy dudr mutatja az áthidalás évekkéle azelőtti keresztülvételét. Ilyen módon akár 30—40 éves gyümölcsfa is megmenthető. Az áthidalás sikere főleg attól függ, hogy a seb ne legyen régi keletű, a rágás ki legyen tisztítva és az oltóvessző hossza ne haladja meg a 60—80 cm-t. Az áthidaláshoz lehetőleg a fa saját vesszejét, vagy ugyanazon gyümölcsnem jól fejlődött egy éves vesszejét használjuk.

Mind az áthidaláshoz, mind az ifjításához és átoltáshoz — ha eddig meg nem történt volna meg — az oltóvesszőket legszűrebben szedjük meg. Az ifjításnak és átoltásnak is most van az ideje. Kivételt képeznek az idős csonthejas gyümölcsfák, melyeknek ifjítása és átoltása az erős mézgásodás elkerülése végett nyár végén ajánlatos.

A trágyázással amennyiben az ősszel elmaradt, úgy műtrágyázással pótolható. Műtrágyából, ha káli és foszfortrágyát az ősszel nem adtunk, kivételesen most is adhatunk a gyümölcsös talajára négyzetméterenként 2—2 dg-ot szórva ki. Ha nitrogén műtrágyát (Péti-só) adunk, azt két részletben adjuk. Felét most, másik felét elvirágzás után. A szükséges összes mennyiség nitrogén műtrágyából négyzetméterenként 2 dg. Kiszórás után a műtrágyákat sekelyen kapáljuk alá. Gyümölcsfákat csurgóban trágyáznunk jó eljárás. Trágyázunk gyümölcsösünk területét a mezőgazdaságban szokásos egy-öntéti, kiszórásos módszerrel.

A permetezésekből, úgy a téli 2 százalékos bordó l. e, vagy a téli higitású meszkéntél permetezés elvégzése a legszűrebb Gyümölcsfakarbolineum (Enda, Neodendrin, Novobolin) használata elkövetének tekinthető s perzselés veszélye nélkül már nem végezhető.

Tavaszi rügyfakadás és virágzás között almát, körtét 1 százalékos, csonthejasokat felszázalékos bordó l.ével permetezzünk.

Elvirágzás (szirmohullás) után almát, körtét, nyári higitású meszkéntél, varasodásra hajlamos gyümölcsfáinkat felszázalékos bordó l.ével permetezzük, lehetőleg úgy, hogy a különböző rorakor eltele a permetlébe 25 dgk. meszszarzatot (Meritol, Vimarzit, Darsin, Arzola) keverünk.

Kajsziit, meggyet virágzókat 1 százalékos, majd elvirágzás után felszázalékos bordó l.ével permetezzük.

A szilva fergesedés ellen virágzás vége felé, amikor már csak kevés szirmolevel látható a fán, 3 százalékos quassia level alólól felfelé mosászerűen permetezzünk (3 kg. quassia forgácstól 50 liter vízben 2 óráig főzünk, majd átszűrve, hozzáöntünk 10 liter vízben feloldott fel kg. kálszapant, végül 100 literre feltöltjük az egészet). Az elkészített levet meg aznap el kell használni).

Öszibarackot, mandulát és köszmetét ha kell permetezni, elvirágzás után nyári higitású meszkéntél permetezzük.

Ribizket elvirágzás után 1 százalékos bordó l.ével permetezzük.

Bundás bogarakat, ormányos (eszelenyeket) és cserébogarakat, ha előfordulnak, hajnalban, amikor még szárnyaik a hidegtől dermedtek, hirtelen rázással gyűjtjük a fa alá tett ponyvára, s összegyűjtve megsemmisítjük.

Szőlőben a kitarakast már el kellett vágoznunk. A metszés és harmagykökereztet sürgősen végezzük el. A duzzadt szemű rügyekkel bíró szőlő permetezését 2 százalékos bordó l.ével tanácsos elvégezni. Szőlőültetés április végén, május elején, a talaj felmelegedése után esedékes. Ülteteskor a szőlő, valamint a fiatal gyümölcsfa is beiszapolandó.

Permetező szerek, valamint a gyümölcsstermelésnél hasznaltatos eszközök jutányos árban a gyümölcsstermelési intézőség, szóbi és ipolygási főszolgabírói hivatalok útján szerzethetők be. Dajtanal felvilágosításokért és szaktanácsokért szintén ide forduljunk

UNDI GYÖRGY.

A lévai kir. járásbíróóság, mint telekkönnyvi hatóság.

129—1940. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Barsmegyey Népbank r. t. bej. cég végrehajtónak — Steiner Miksa és neje, született Politzer Szidónia lévai lakos végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönnyvi hatóság a végrehajtási árverést

Uj kereskedelmi vállalkozás városunkban

E hó elején „Duna—Garam vidéki állat és termény értékesítő szövetkezet” néven új kereskedelmi vállalkozás kezdte meg működését városunkban. A szövetkezet vezetőségében Léva és vidékének számottevő gazdasági tényezői vesznek részt. A szövetkezet, mint azt cége is mutatja, a távolabbi vidékekre is kiterjeszti működését. Csak örömmel üdvözölhetünk minden ilyen vállalkozást és reméljük, hogy rövidesen szervezen bele fog kapcsolódni az egész vidék gazdasági életének fellendítésére irányuló munkába.

221—1940. vght. szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Korpás László ügyvéd által képviselt Exporco hisipari kft. cég javára 715 P tőke és több követelés járulékaire, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával a lévai kir. járásbíróság 1939 évi P. K. 4651 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1939 évi december hó 13-án lefoglalt 3081 P-rs becsült ingóságokra a lévai kir. bíróság P. K. 4651—39 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.c. 20. §-a alapján az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha a kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében: Léván leendő megtartására határidőül 1940. évi április hó 18. napjának délelőtt 10 óráig tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt husok, autók s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek — de legalább a becser kétharmad részéért — készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen neki jelenme meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyújtván.

Léva, 1940. évi március hó 28-án.

TÓTH ARTUR
kir. bírósági végrehajtó.

Két szobás ház eladó. — Cim a kiadóban.

Eladó az Újtelepen két szobából, konyhából és előszobából álló ház — kerttel. Cim a kiadóban.

Jókarban lévő gyerekkocsi eladó. Cim a kiadóban.

Eladó szoba, konyha, kerttel. Érdeklődni Horváth tejüzletben, Újtelepen. 327

Kétszobás új lakás május 1-től kiadó. Felszabadulás ut 9/a 387

2 műhely helyiség azonnal kiadó, kovácsszerszám eladó. Flóra tér 3. sz. 328

5 szobás, fürdőszobás, földszinti lakás Boros házban kiadó. 329

A főtton egy ház eladó. Cim a kiadóban. 330

Ebédlokredec jókarbanlevő eladó. Kersék u 23. b. 331

Tüzifa, szén, brikett, kokszt kapható Braun Adolfnál. Telefon 46. 333

Szoba, konyha, speiz, faskamra ápr. 15-től kiadó. Bővebbet Botika utca 22. sz. 334

Egy alig használt gyermekágy eladó. Cim Honvéd u. 13. sz. 383

Régibb hálóbutor, asztal székekkel, konyhabutor olcsón eladó, Bém utca 13. sz. 384

Varrodába tanuló leány felvétetik. Kersék u. 2. sz. 385

Kiadó magányos új ház Belcsák sor 2. szám mellett, szoba, konyha, kert. Megtudható: Sütőházköz volt Rövid u. 1. 386

Autó Praga piccoló, négyüléses jutányosan eladó. Bővebbet körjegyzőség Újbars. 337

Bérbeadó Kereszthegyen 2 hold szántó. Legáth Károlynál 379

Kiadó szoba, konyha. Papmajor u. 3. sz. 380

Eladó ház. Bővebbet a kiadóban. 381

Kiadó azonnal 2 szoba, konyha, speiz, előszoba, gyümölcsös kerttel — Apponyi utca 31. Bővebbet a kiadóban.

Fotokópiát iratairól, az eredetivel egyenlőt azonnal készít Foto Rusznák, Léva. 5

3 szobás lakás verandával május 1-től kiadó. — Magtárköz 2 szám, Bakernénál. 282

20 drb Bokorróza 8 P a legszebb fajtákban postán
drb Canna-gumó 6 P szállítva utánvétellel
drb Dahilia-gumó 6 P
UNGHVÁRY JÓZSEF FAISKOLAJA, CEGLÉD.
Telefon szám: 39. Oktató árjegyzék ingyen!

Műhely áthelyezés!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet Horthy Miklós-utról Tóth Ede utca 40. szám alá, a Klein-féle cukorkagyár mögé helyeztem át. Kérem a nagyerőmű közönség további támogatását. Maradtam tisztelettel:

Kordik Ferenc

BOGNÁR — LÉVA.

CSEPEL varrógép, részletfizetésre is kapható. Vadászati és halászati cikkek, fegyvergyári vadász és céllövő fegyverek. LŐPOR és robbantószer áruda! KERÉKPÁROK, gumik és alkatrészek! - Gramofon LEMEZEK legújabb felvételek!

BAROSKA

Léva, Horthy Miklós-ut 43. szám.
TELEFON: 130.
Szakszerű javítóműhely.

Éljen az alkalommal és vásároljon sorsjegyet!

A magyar királyi osztálysorsjáték 44-ik játékának I. oszt. sorsjegyei már kaphatók!!

KERN TESTVÉREK

rádió, villamossági és műszaki szaküzletében, Léván. Mussolini u.

Ifj. Pindur József

KÖTÉL, zsinog, heveder, hátizsák, szalmazsák, ZSÁK, PONYVA, LÓPOKRÓC, linóleum, kárpitos kellekek, kemder és pamut-fonái kereskedése

Léva, Mussolini u.

ÜZLETNYITÁS!

A volt Fischer Vilmos-féle

női, gyermekdivat és kelengye üzletet

átvettem és azt továbbra is divatos és legjobb minőségű árukkal fogom vezetni. — A nb. vevőközönség szíves jóindulatát kérve vagyok — hazafias tisztelettel

Mátéffy Aranka

ORIENT HANGOS MOZGÓ

Ápr. 7-én 2 ó. (fill. hely.) 4-6 és 8.15 órákor

SZÁRNYAS DANDÁR

(ZUGNAK A SZIRÉNÁK)

Az első magyar repülő film, készült a M. Kir. Honvédelmi Minisztérium támogatásával. Irta: Békeffi István. Rendezte: Csepregy Jenő. Zene: Fényes Szabolcs. Szereplők: Rajnay Gábor, Lukács Margit, Hidvéghy Vali, Greguss Zoltán, Apáthy Imre, Mihályfi Béla, Vértess Lajos, Kövály Gyula, Kürthy György. — Magyar Világhíradó!

Április 8-9-én, hétfőn és kedden 6 órákor (filléres helyárak) és negyed 9 órákor Budapestben készült német filmdráma.

Asszony a válaszuton

Irta Thea von Harbou. Rendezte: Baky József. Szereplők: Schneider Magda, Hans Söhnker, Karin Hardt és Georg Alexander. — FOX HIRADÓ!

Április 10-11-én, szerdán és csütörtökön 6 ó. (filléres helyárak) és negyed 9 órákor

AZ ÉLET KOMÉDIÁSA

Egy artista drámája a háboru utáni nehéz időkből. — Szereplők: Norma Shearer, Clark Gable, Edvard Arnold, Joseph Schildkraut.

Április 12., 13- és 14-én, pénteken és szombaton 6 órákor (fill. hely.) és negyed 9 órákor, vasárnap 2 órákor (filléres helyárak), 4, 6 és negyed 9 órákor

GUNGA DIN

A hazaszeretet a bátorság megrontító hősköteménye. Az égető hegyóriások közt vivja legendás harcát az angol gyarmati hadsereg 3 tiszteje a főtölgatók szektájának őrgöngyese ellen. Elefántcsordák viharzanak, fegyverek döngenek, mintha India poklának minden ördöge kiszabadult volna, amikor Gunga Din, a hős trombitás önfeláldozóan életét adja a becslületért. Felülmúlja a „Kék csillag” c. filmet! Irta: Rudyard Kipling. Szereplők: Victor Mc Laglen, Gary Grant, H., Douglas Fairbanks, Joan Fontaine. — Rendezte: Stevens. — Magyar világhíradó!